

C-172 Green Deal Schone Stranden

Partijen:

- De Minister van Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp (hierna te noemen: EZ);
- De Minister van Infrastructuur en Milieu, mevrouw M.H. Schultz van Haegen, de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld (hierna te noemen IenM).

Ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;

- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Ameland**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer W.F. Bakema (hierna: de Gemeente Ameland);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Beverwijk**, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw C. van Weel (hierna: de Gemeente Beverwijk);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Bloemendaal**, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw M. de Rooij (hierna: de Gemeente Bloemendaal);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Castricum**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer L. van Schoonhoven (hierna: de Gemeente Castricum);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Goeree-Overflakkee**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer A.C.J. van der Vlucht (hierna: de Gemeente Goeree-Overflakkee);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Den Haag**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer M. Meinster (hierna: de Gemeente Den Haag);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Harlingen**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer R. Sluiter (hierna: de Gemeente Harlingen);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Heemskerk**, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw A. van Dijk (hierna: de Gemeente Heemskerk);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Den Helder**, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw J. van Dongen (hierna: de Gemeente Den Helder);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Katwijk**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer J. Knape (hierna: de Gemeente Katwijk);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Noord-Beveland**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer M.A. Fränzel (hierna: de Gemeente Noord-Beveland);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Schouwen-Duiveland**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer A.M. Verseput (hierna: de Gemeente Schouwen-Duiveland);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Veere**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer J.C. van den Broeke (hierna: de Gemeente Veere);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Velsen**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer R. te Beest (hierna: de Gemeente Velsen);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Vlissingen**, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw N. Heerkens (hierna: de Gemeente Vlissingen);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Westland**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer P. Ouwendijk (hierna: de Gemeente Westland);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Westvoorne**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer J. van Rij (hierna: de Gemeente Westvoorne);
- Het college van burgemeester en wethouders van de **gemeente Zandvoort**, handelend als bestuursorgaan, namens deze de heer N. Meijer (hierna: de Gemeente Zandvoort).

Hierna te noemen: Gemeenten

- **Complete Dienstverlening BV**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar organisator, de heer S. van der Stee (hierna Strand Nederland);
- **Stichting Nederland Schoon**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, mevrouw H. van Zutphen;
- **Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer E. van Dijk (hierna: Stichting KMKV);
- **Stichting De Noordzee**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer E. Leemans;
- **KIMO Nederland en België**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar secretaris, de heer B. Veerman;
- **Stichting Strandexploitatie Noordkop**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer J. Roelofsen;
- **Strandexploitatie Banjaardstrand**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar medefirmant, de heer F. van Halst;
- **Stichting Strandexploitatie Veere**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, de heer L. Fransen;
- **Vereniging van strandexploitanten Wijk aan Zee**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer J. van Son;
- **Mevrouw Simone Bontenbal**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw S. Bontenbal;
- **Stichting SFE Chapter Holland**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer V. Balk (hierna: Surfriders Foundation);
- **JT International Company BV**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, de heer M.F. Griffiths;
- **Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar hoofdbestuurslid, mevrouw L. Oudshoorn;
- **Sea First Foundation**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, mevrouw C. Hesterman;
- **NFN Belangenorganisatie voor naaktcreanten**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurslid, de heer E. Klein (hierna NFN).

Hierna samen te noemen: Overige partijen

Hierna allen gezamenlijk te noemen: Partijen

Algemene overwegingen:

- I. Om onze welvaart ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig om het concurrentievermogen van onze economie te versterken en tegelijkertijd de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.
- II. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om deze omslag naar groene groei mogelijk te maken. Bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving. Met de Green Deal Aanpak wil het kabinet deze dynamiek in de samenleving op groene groei optimaal benutten.
- III. Green Deals bieden bedrijven, burgers en organisaties een laagdrempelige mogelijkheid om samen met de overheid te werken aan groene groei. Initiatieven uit de samenleving staan daarbij aan de basis. Daar waar deze tegen belemmeringen aanlopen die volgens initiatiefnemers kunnen worden aangepakt op rijksniveau, wil het kabinet zich inzetten deze weg te nemen of op te lossen om zo deze initiatieven te faciliteren en te versnellen. In een Green Deal leggen partijen hierover concrete afspraken schriftelijk vast
- IV. De resultaten van een Green Deal kunnen gebruikt worden bij andere, vergelijkbare projecten, waardoor er navolging kan plaatsvinden en de reikwijdte van een Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning van de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen van de Green Deal Schone Stranden:

- I. Nederland heeft vanuit de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM¹) een opgave om de hoeveelheid zwerfvuil in zee te verminderen.
- II. Binnen de KRM worden maatregelen getroffen gericht op de verschillende bronnen van zwerfvuil in zee. Zo is op 10-09-2014 de Green Deal Scheepsafvalketen ondertekend door o.a. havenbedrijven en Rijksoverheid. Samen met deze Green Deal wordt ook de Green Deal Visserij voor een Schone Zee getekend.
- III. De Green Deal Schone Stranden richt zich specifiek op het voorkomen van zwerfafval in zee vanaf het strand en levert daarmee een bijdrage aan de Nederlandse opgave vanuit de KRM. Dit heeft baten voor milieu én economie (toerisme): groene groei.
- IV. Daarnaast sluit deze Green Deal aan op het Ketenakkoord Kunststofkringloop (waarin 75 bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken aan het oplossen en voorkomen van plastic zwerfvuil) en op het programma Van Afval Naar Grondstof (gericht op het optimaal gebruiken van grondstoffen en het voorkomen van afval).
- V. Actoren zoals kustgemeenten, strandexploitanten en maatschappelijke organisaties dragen allen al intensief bij aan het schoonmaken en -houden van de Nederlandse Noordzeestranden. In deze Green Deal Schone Stranden maken Partijen, hun gezamenlijke inspanningen inzichtelijk. Hierdoor wordt afstemming en samenwerking gemakkelijker, wordt dubbel werk voorkomen en kunnen Partijen leren van elkaars ervaringen. Daarnaast worden er concrete nieuwe acties vastgelegd, waarmee Partijen een extra bijdrage leveren aan schone stranden.
- VI. Uitgangspunten van het ontwerpprogramma van maatregelen van de KRM zijn o.a. preventie van afval, samenwerking met stakeholders en focussen op de meest gevonden items op het strand. Dit in overweging nemende werken de Partijen binnen deze Green Deal samen rond de volgende vijf thema's: gedragsbeïnvloeding van de strandbezoeker; vrijwilligers faciliteren; aanpak van sigarettenpeuken; stimuleren van Green Key certificering²; monitoring. Dit leidt er onder andere toe dat in 2020 strandbezoekers minder afval achterlaten op de Nederlandse Noordzeestranden; dat het aantal peuken sterk is afgenomen; dat er minder monoverpakkingen op het strand worden gevonden; en dat er meer kennis is over de (kwantitatieve) effecten van bepaalde acties.
- VII. De reikwijdte van deze Green Deal is nationaal, maar gezien het mondiale karakter van de afvalproblematiek in zee is het wenselijk dat de afspraken uit deze Green Deal internationaal worden uitgedragen.
- VIII. Daarnaast pakken partijen naar eigen inzicht aanvullende acties op, die bijdragen aan ten minste één van de doelstellingen onder Artikel 1.
- IX. De deelnemende partijen voeren de afgesproken acties onder eigen naam uit.
- X. Binnen het OSPAR Beach Litter monitoringprogramma³ worden de hoeveelheid en samenstelling van het strandafval vier keer per jaar gemeten op vier vaste stukken niet-toeristisch strand (uitgevoerd door Stichting De Noordzee in opdracht van Rijkswaterstaat). Voor de Schoonste strand van Nederland verkiezing⁴ (georganiseerd door Stichting Nederland Schoon) wordt de schoonheidsgraad op alle toeristenstranden jaarlijks bepaald door ANWB-inspecteurs. In de periode 2016-2020 geven deze metingen inzicht in de effectiviteit van de maatregelen die binnen de KRM getroffen worden. De effectiviteit van specifieke acties binnen deze Green Deal wordt apart gemonitord (zie Artikel 6).

1 Ministerie IenM (2012), Mariene Strategie voor het Nederlandse deel van de Noordzee 2012-2020, Deel I.

2 Green Key is een internationaal keurmerk voor duurzame bedrijven in de recreatiebranche. Om in aanmerking te komen voor een Green Key onderscheiding, moet een bedrijf voldoen aan een aantal normen die o.a. betrekking hebben op afvalscheiding en -preventie.

3 OSPAR is een verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan, Parijs, 22-09-1992. Het OSPAR Verdrag heeft als doel door internationale samenwerking het mariene milieu en biodiversiteit in de Noordoost Atlantische oceaan (inclusief de Noordzee) te beschermen. In de verschillende OSPAR verdragslanden wordt afval op niet-toeristische stranden op dezelfde wijze gemonitord.

4 Jaarlijks initiatief van Stichting Nederland Schoon, waarbij ANWB-inspecteurs en strandbezoekers samen bepalen welk strand het schoonste van Nederland is.

Komen het volgende overeen:

Doelstelling

Artikel 1.

De Green Deal Schone Stranden kent drie doelstellingen:

- I. Structureel schonere stranden: In 2020 wordt er minder zwerfvuil gevonden op de Nederlandse Noordzeestranden.
- II. Goede samenwerking en afstemming tussen partijen: In 2020 zijn alle Nederlandse kustgemeenten verenigd in de Green Deal Schone Stranden. Het aantal strandexploitanten, ngo's en andere bedrijven en organisaties dat deelneemt aan deze Green Deal stijgt jaarlijks in de periode 2015-2020.
- III. Goed afvalgedrag van strandbezoekers: In 2020 laten strandbezoekers minder afval achter op de Nederlandse Noordzeestranden.

Inzet en acties van Partijen

Artikel 2 Gedragsbeïnvloeding strandbezoeker

- a. De Gemeente Ameland, de Gemeente Beverwijk, de Gemeente Bloemendaal, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Harlingen, de Gemeente Heemskerk, de Gemeente Katwijk, de Gemeente Noord-Beveland, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Velsen, de Gemeente Westvoorne, de Gemeente Zandvoort, KIMO Nederland en België, Stichting Nederland Schoon, Strandexploitatie Banjaardstrand, Stichting De Noordzee, Stichting Strandexploitatie Veere, NFN en Vereniging van Strandexploitanten Wijk aan Zee passen uiterlijk in 2017 gedragsbeïnvloedende technieken toe op het strand:
  - De Gemeente Beverwijk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Katwijk en de Gemeente Velsen organiseren (pilot)projecten waarbij zichtbaar schoongemaakt wordt op het strand in deze gemeenten door vrijwilligers of medewerkers vanuit de Wet sociale werkvoorziening.
  - De Gemeente Bloemendaal, de Gemeente Harlingen en de Gemeente Katwijk organiseren poster- en stickeracties langs de toegangswegen naar het strand in deze gemeenten.
  - De Gemeente Heemskerk, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Katwijk, Gemeente Noord-Beveland, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere in samenwerking met Stichting Strandexploitatie Veere, de Gemeente Westvoorne en de Gemeente Zandvoort communiceren middels bebording met een gedragsbeïnvloedende boodschap en/of (stickers op) afvalbakken en/of posters naar de strandbezoekers.
  - De Gemeente Ameland, de Gemeente Den Haag en de Gemeente Heemskerk zetten sociale media in om strandbezoekers ertoe aan te zetten hun afval in een afvalbak te gooien.
  - De Gemeente Noord-Beveland en de gemeente Schouwen-Duiveland bieden de strandbezoekers middelen aan waarmee zowel bewustwording als gedragsverandering bereikt wordt (specifiek gericht op afvalscheiding, uitwerpselen van honden/paarden en peuken).
  - De Gemeente Veere creëert, in samenwerking met Stichting Strandexploitatie Veere, tijdens de Veerse week bewustwording bij de leerlingen van scholen over hoeveel afval er op het strand terecht komt en hoeveel werk er verricht moet worden om dit afval te verwijderen.
  - KIMO Nederland en België licht bezoekers vanuit een marktkraam voor over de gevolgen van zwerfafval. Dit gebeurt jaarlijks in de zomer op circa drie stranden en/of havenfestivals.
  - Stichting Nederland Schoon ondersteunt lokale stakeholders bij het benutten van de Schoonste strand van Nederland verkiezingen voor lokale gedragsbeïnvloeding
  - Stichting Nederland Schoon stimuleert lokale stakeholders om Supporter van Schoon te benutten ten behoeve van gedragsbeïnvloeding.
  - Stichting Nederland Schoon stelt via haar webshop (deels tegen een vergoeding) materiaal gericht op gedragsbeïnvloeding beschikbaar, zoals posters, stickers, asbakjes e.d.

- Stichting Nederland Schoon faciliteert zichtbaar schoonmaken (met name op reguliere basis en incidenteel schoonmaakacties door vrijwilligers) door T-shirts en andere middelen gratis of tegen gereduceerd tarief beschikbaar te stellen.
  - Stichting De Noordzee, organiseert jaarlijks een beach clean up tour waarbij in een maand tijd de hele Noordzeekust schoongemaakt wordt met hulp van vrijwilligers. Tijdens de opruimtour worden alle MyBeaches bezocht. De belangrijkste doelen van de tour zijn aandacht vragen voor de afvalproblematiek en onderzoek doen naar afval op het strand.
  - Stichting De Noordzee voert het project MyBeach uit, waarbij in samenwerking met ondernemers langs de kust (o.a. strandpaviljoens en surfscholen) en gemeentes speciale MyBeach-locaties op het strand worden geopend. De hoofdboodschap van MyBeach is dat de bezoekers zelf het strand schoonhouden. In 2014 zijn MyBeach-locaties in de gemeentes Cadzand, Ouddorp, Hoek van Holland, 's Gravenzand, Den Haag, Wassenaar, Noordwijk, Zandvoort, Velsen-Noord, Castricum, Texel, Vlieland en Ameland.
  - Strand Nederland stimuleert paviljoenhouders via persoonlijke bezoeken en de verkiezing 'Beste' en 'Schoonste' paviljoen om de gedragsbeïnvloedingsmogelijkheden toe te passen.
  - Strand Nederland neemt het onderwerp 'schone stranden' mee bij de organisatie van de Kinderstranddag, ten behoeve van bewustwording en beïnvloeding van het schoon-gedrag van de deelnemende kinderen.
  - Strand Nederland betreft ook zoetwaterpaviljoens bij haar verkiezingen en benut deze verkiezingen door hen te stimuleren om de mogelijkheden voor gedragsbeïnvloeding te benutten. Ze werkt hierbij samen met Stichting Nederland Schoon en zo mogelijk ook met Gemeente Schoon.
  - De Surfriders Foundation organiseert jaarlijkse (landelijke) strandschoonmaakacties.
  - De Surfriders Foundation stimuleert en faciliteert het integreren van educatie over strandafval en 'plastic soep' bij surflessen langs de Nederlandse kust en organiseert educatieve strandopruimacties in combinatie met surflessen voor kinderen.
  - De Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland promoot bij de bij haar aangesloten hengelsportverenigingen om na het zeesportvissen geen rommel achter te laten.
  - De Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland geeft voorlichting aan de bij de federatie aangesloten leden over zaken als milieu, natuur en natuurbehoud met als doel de leden bewust te maken, van de noodzaak van schone stranden en een schone zee.
  - De NFN promoot het deponeren van afval in afvalbakken en het schoner achter laten van het strand via de eigen kanalen (zoals website, social media, magazine en nieuwsbrieven).
  - Alle partijen werken zo goed mogelijk samen om de beste kennis over gedragsbeïnvloeding te kunnen benutten.
- b. De Gemeenten, Strandexploitatie Banjaardstrand en Vereniging van strandexploitanten Wijk aan Zee zorgen voor het aanbieden van een schoon strand aan de strandbezoeker. Hiermee wordt deze ertoe aangezet het strand ook schoon achter te laten.

Artikel 3 Vrijwilligers faciliteren

Uiterlijk in 2017 faciliteren de Gemeente Ameland, de Gemeente Beverwijk, de Gemeente Bloemendaal, de Gemeente Castricum, de Gemeente Den Haag, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Heemskerk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Velsen, de Gemeente Vlissingen, de Gemeente Westland, de Gemeente Zandvoort, de Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland, Stichting Strandexploitatie Veere en de Vereniging van Strandexploitanten Wijk aan Zee vrijwillige schoonmaakacties:

- De Gemeente Ameland, de Gemeente Beverwijk, de Gemeente Castricum, de Gemeente Den Haag, de Gemeente Goeree Overflakkee, de Gemeente Harlingen, de Gemeente Heemskerk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere in samenwerking met Stichting Strandexploitatie Veere, de Gemeente Velsen, de Gemeente Westland, de Gemeente Zandvoort en Vereniging van Strandexploitanten Wijk aan Zee stellen materiaal, zoals grijpers en afvalzakken, ter beschikking voor vrijwillige schoonmaakacties op het strand en zorgen voor de afvoer van het afval.
- De Gemeente Beverwijk richt in het winterseizoen een plaats in bij het strand waar vrijwilligers materiaal voor de inzameling van zwerfafval van het strand op kunnen slaan.
- De Gemeente Bloemendaal en de Gemeente Den Haag maken concrete afspraken met lokale strandjutters over hun medewerking aan een schoon strand.
- De Gemeente Vlissingen zorgt voor periodieke leging van 'jutbakken' op het strand.
- De Gemeente Harlingen promoot schoonmaakacties door vrijwilligers.
- De Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland organiseert en faciliteert jaarlijks een aantal opruimacties op en om de pier van IJmuiden.

Artikel 4 Aanpak van sigarettenpeuken

Uiterlijk in 2017 pakken de Gemeente Katwijk, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Den Helder, de Gemeente Noord-Beveland, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Vlissingen, de Gemeente Westvoorne, de Gemeente Zandvoort, de Stichting Nederland Schoon, Stichting De Noordzee, Stichting Strandexploitatie Noordkop en Strandexploitatie Banjaardstrand peuken op het strand gericht aan:

- De Gemeente Katwijk wil in 2015 deelnemen aan de campagne 'Laat je peuk niet alleen' van JTI en Stichting Nederland Schoon.
- Stichting Strandexploitatie Noordkop gaat in 2015 verder met een eigen invulling van de campagne 'Laat je peuk niet alleen'.
- De Gemeente Noord-Beveland biedt het publiek middelen aan die gericht zijn op zowel bewustwording als actief meewerken aan minder peuken op het strand.
- De Gemeente Schouwen-Duiveland plaatst peukenbakken, deelt gratis peukenbakjes uit en licht de strandbezoeker voor.
- De Gemeente Veere plaatst speciale peukenbakken.
- De Gemeente Vlissingen zet DropPits in bij het strand en doet aan voorlichting.
- De Gemeente Zandvoort zet DropPits in bij het strand en ontwikkelt een hernieuwde peukenaanpak samen met de paviljoenhouders.
- De Gemeente Goeree-Overflakkee vermindert het aantal peuken op het strand door het verstrekken van Barkadera's en andere peuken verzamelmethodes.
- De Gemeente Den Haag voert een proef uit met het verstrekken van gratis strandasbakken via dispensers bij strandopgangen.
- Stichting Nederland Schoon biedt via haar webshop tegen een vergoeding hulpmiddelen aan, zoals peukenpalen en barkadera's.
- Stichting Nederland Schoon ondersteunt de aanpak 'Laat je peuk niet alleen' en de ontwikkeling van een toolkit voor de peukenaanpak, die wordt getrokken door JTI.
- Strandexploitatie Banjaardstrand en Stichting Strandexploitatie Noordkop delen gratis barkadera's (peukenasbakjes) uit.
- Stichting Strandexploitatie Noordkop plaatst DropPits bij strandopgangen.

- Stichting De Noordzee voert in samenwerking met andere partijen een peukencampagne uit.
- Stichting Strandexploitatie Noordkop ontwikkelt samen met gemeente Den Helder nieuwe (lokale) campagne-elementen om het aantal sigarettenpeuken op het strand te verminderen.
- Surfriders Foundation ontwikkelt, samen met partners, een sigarettenpeuken inzamelactie en besteedt in educatieve acties expliciet aandacht aan sigarettenpeuken op het strand.

Artikel 5 Green Key certificering stimuleren

Uiterlijk in 2017 ondersteunen de Gemeente Ameland, de Gemeente Beverwijk, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Katwijk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Velsen, de Gemeente Zandvoort en Stichting KMKV strandexploitanten bij het verkrijgen van het keurmerk Green Key:

- Stichting KMKV ondersteunt (groepen) strandpaviljoenhouders bij het verkrijgen van het keurmerk Green Key op aanvraag van gemeenten. Dit omvat: (1) opzet en begeleiding van het traject naar Green Key certificering met behulp van een inhoudelijke procesbegeleider; (2) het organiseren van thema- en werkbijeenkomsten voor deelnemende strandpaviljoenhouders; (3) het organiseren van een uitreikingsmoment op gemeentelijk niveau van de behaalde Green Key certificaten.
- De Gemeente Ameland, de Gemeente Beverwijk, de Gemeente Den Haag, de Gemeente Goeree-Overflakkee, de Gemeente Katwijk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Velsen en de Gemeente Zandvoort promoten Green Key certificering bij hun strandpaviljoenhouders.

Artikel 6 Monitoring

Uiterlijk in 2017 worden de effecten van verschillende acties op het strand, zoals in deze Green Deal vastgelegd, gemonitord door KIMO Nederland en België. Stichting Nederland Schoon, Stichting De Noordzee, Stichting KMKV en Rijkswaterstaat dragen bij aan de uitwisseling van deze kennis:

- KIMO Nederland en België stelt in samenwerking met Stichting De Noordzee, Gemeente Schoon en Stichting Nederland Schoon in 2015 een monitoringsprogramma op waarmee de effectiviteit van verschillende acties op het strand gemeten kan worden. Dit monitoringprogramma wordt m.i.v. 2016 operationeel.
- De Gemeente Ameland, de Gemeente Bloemendaal, de Gemeente Harlingen, de Gemeente Heemskerk, de Gemeente Katwijk, de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Gemeente Veere, de Gemeente Westland en de Gemeente Westvoorne werken mee aan dit monitoringsprogramma. Zij stellen hiervoor hun strand ter beschikking en leveren zo nodig input.
- Stichting De Noordzee voert (in opdracht van Rijkswaterstaat) vier keer per jaar monitoringen uit op vier verschillende niet-toeristische stranden (Zeeland, Noordwijk, Bergen en Terschelling) en deze gegevens zeggen iets over hoeveelheden afvalitems, herkomst van het afval en trends hierin.
- De Gemeente Den Helder stelt de resultaten van de strandmonitor 2014 beschikbaar om van te leren en spant zich in om deze monitoring jaarlijks uit te voeren.
- De Surfriders Foundation voert waar mogelijk haar strandschoonmaakacties uit conform OSPAR methodiek en deelt de resultaten met de relevante partijen.

Artikel 7 Beheer en Kennisdeling

- Stichting Nederland Schoon levert kennis ter ondersteuning van de keuze van slimme acties op het strand en voor de beoordeling van de effectiviteit van dergelijke acties.
- Stichting Nederland Schoon, KIMO en IenM ontsluiten de kennis en ervaring die binnen de Green Deal Schone Stranden wordt opgedaan via de Kenniswijzer Zwerfafval. Stichting Nederland Schoon, Strand Nederland en Stichting KMKV zijn medeorganisatoren van de jaarlijkse Strandbeheerdersdagen, bedoeld om kennisuitwisseling tussen strandbeheerders te faciliteren.

Artikel 8 Overige inzet Gemeente Ameland

- a. De Gemeente Ameland promoot het concept MyBeach bij haar strandpaviljoens.
- b. De Gemeente Ameland plaatst grote afvalbakken bij minder drukke strandovergangen ten behoeve van het verzamelen van zwerfafval.
- c. De Gemeente Ameland zet zich in voor verlenging van de Quality Coast Award en behoud van het Blauwe Vlag keurmerk.

Artikel 9 Overige inzet Gemeente Bloemendaal

- a. De Gemeente Bloemendaal maakt afspraken met bedrijven die flyereren, met als doel de overlast van flyers op het strand te verminderen.
- b. De Gemeente Bloemendaal richt een station voor gescheiden afvalinzameling in op het strand.
- c. De Gemeente Bloemendaal maakt concrete afspraken met haar strandexploitanten om het afval ten gevolge van strandfeesten 's avonds te beperken.

Artikel 10 Overige inzet Gemeente Castricum

- a. De Gemeente Castricum ondersteunt de jaarlijkse schoonmaakactie van surfvereniging 'Freakwave', de landelijke schoonmaakactie vanuit Green Beach en individuele schoonmaakacties van paviljoenhouders.
- b. De gemeente Castricum zet zich in om bestaande afspraken met strandondernemers beter op elkaar af te stemmen.

Artikel 11 Overige inzet Gemeente Goeree-Overflakkee

- a. De Gemeente Goeree-Overflakkee zet waar nodig in het hoogseizoen uitzendkrachten in voor het handmatig en mechanisch schoonmaken van het strand, strandopgangen en parkeerplaatsen.
- b. De Gemeente Goeree-Overflakkee biedt op stranden met de Blauwe Vlag de mogelijkheid om plastic en restafval te scheiden en het restafval na inzameling te scheiden in verschillende fracties.
- c. De Gemeente Goeree-Overflakkee spant zich in om in 2016 basisscholen te betrekken bij de zwerfvuilproblematiek op de stranden.
- d. De Gemeente Goeree-Overflakkee spant zich in om in 2016 het afval op de stranden te scheiden in plastic, glas, karton en restafval.
- e. De Gemeente Goeree-Overflakkee spant zich in om de Quality Coast Award opnieuw te verkrijgen/te behouden, het keurmerk 'Blauwe Vlag' te behouden en in de top 10 te staan bij de Schoonste Strandpaviljoenverkiezing.

Artikel 12 Overige inzet Gemeente Den Haag

- a. De Gemeente Den Haag voorziet het strand van afvalbakken voor gescheiden afvalinzameling.
- b. De Gemeente Den Haag zet zich in voor verlenging van de Blauwe vlag.
- c. De Gemeente Den Haag promoot het concept MyBeach bij haar strandpaviljoens.
- d. De Gemeente Den Haag organiseert/faciliteert jaarlijks (milieu)educatieve activiteiten.
- e. De Gemeente Den Haag zet zich in samenwerking met IenM in voor het maken van een nieuwe slag in het samenbrengen en samenwerken van alle actoren die zich in Den Haag inzetten voor een schoon strand.

Artikel 13 Overige inzet Gemeente Harlingen

- a. De Gemeente Harlingen voorziet strandpaviljoens van Supporter van Schoon⁵ communicatiemiddelen en gratis strandafvalzakjes.
- b. De Gemeente Harlingen promoot de Schoonste strand van Nederland verkiezingen.

⁵ Supporter van Schoon is een initiatief van Stichting Nederland Schoon. Particulieren en organisaties kunnen Supporter van Schoon worden om te laten weten dat ze een schone omgeving belangrijk vinden.

Artikel 14 Overige inzet Gemeente Den Helder

- a. De Gemeente Den Helder zet de komende jaren 40% van de landelijk vastgestelde zwerfafvalvergoeding in voor het toeristisch en recreatief product. Aanvragen van bijvoorbeeld Stichting Strandexploitatie Noordkop of de Helderse Vallei om het strand, strandopgangen of parkeerplaatsen schoner te maken worden getoetst en (indien akkoord) beschikt.
- b. De Gemeente Den Helder spant zich in om in samenwerking met Stichting Strandexploitatie Noordkop in de jaren 2015 en verder deel te nemen aan de campagne 'Beach Clean Up' van Boskalis.
- c. De Gemeente Den Helder geeft in samenwerking met Landschap Noord Holland en de Helderse Vallei vanaf 2015 (t/m 2018) voorlichting over de speciale natuurwaarden van de zee, het strand en de duinen (waaronder de Razende Bol) en roept bezoekers op het strand schoon te houden.

Artikel 15 Overige inzet Gemeente Katwijk

- a. De Gemeente Katwijk richt faciliteiten voor ondergrondse afvalinzameling in bij haar strandpaviljoens.
- b. De Gemeente Katwijk voorziet haar strandpaviljoens van Supporter van Schoon communicatiemiddelen en strandafvalzakjes.
- c. De Gemeente Katwijk promoot het concept MyBeach⁶ en deelname aan de Schoonste strand van Nederland verkiezing bij haar strandpaviljoens.
- d. De Gemeente Katwijk zet zich in voor verlenging van de Quality Coast Award⁷.
- e. De Gemeente Katwijk plaatst in de winter (een gemakkelijk te legen variant) zwerfafvalbakken van "Doe Mee, Verlos de Zee⁸" op haar stranden.

Artikel 16 Overige inzet Gemeente Noord-Beveland

- a. De Gemeente Noord-Beveland organiseert en faciliteert jaarlijks (milieu-)educatieve activiteiten, mede in het kader van de Blauwe Vlag⁹.
- b. De Gemeente Noord-Beveland biedt het publiek middelen aan die zowel leiden tot bewustwording van als actief meewerken aan het schone strand; gericht op afvalscheiding en uitwerpselen van honden en paarden.
- c. De Gemeente Noord-Beveland pakt de zwerfafvalproblematiek op de strandovergangen en parkeerplaatsen aan door afspraken te maken met Waterschap Scheldestromen, de Gemeente Veere en horeca-exploitanten ter plaatse.

Artikel 17 Overige inzet Gemeente Schouwen-Duiveland

- a. De Gemeente Schouwen-Duiveland geeft haar strandexploitanten een grotere verantwoordelijkheid voor het schoonmaken en -houden van de eigen omgeving, door hierover in de eerstvolgende pachtovereenkomst voorschriften op te nemen.
- b. De Gemeente Schouwen-Duiveland zet zich in voor verlenging van de Quality Coast Award, keurmerken ECO XXI¹⁰ en Blauwe Vlag en behoud of verbetering van haar score in de Schoonste stranden van Nederland verkiezing.
- c. De Gemeente Schouwen-Duiveland maakt afspraken met organisatoren van evenementen/activiteiten om afval te beperken en op te ruimen
- d. De Gemeente Schouwen-Duiveland biedt de mogelijkheid van gescheiden afvalinzameling op het strand met ondergrondse containers.
- e. De Gemeente Schouwen-Duiveland deelt gratis afvalzakjes uit bij duinovergangen.

6 MyBeach is een initiatief van Stichting De Noordzee en betreft een speciale zone op het strand, waar strandbezoekers zelf het strand schoonhouden.

7 Quality Coast is een internationaal keurmerk voor duurzame toeristische bestemmingen.

8 Initiatief waarbij er bij de strandopgangen grote houten bakken worden geplaatst waarin bezoekers afval achter kunnen laten dat ze op het strand hebben gevonden.

9 De Blauwe Vlag is een internationaal keurmerk dat wordt toegekend aan schone en veilige stranden en jachthavens.

10 ECO XXI is een keurmerk van duurzaamheid binnen een gemeente.

- f. De Gemeente Schouwen-Duivenland promoot de Schoonste strand van Nederland verkiezing met een boodschap op flyers, bierviltjes en publicaties in de media.
- g. De Gemeente Schouwen-Duivenland organiseert in samenwerking met het Natuur- en Milieu Educatief centrum (NME) in Renesse educatieve activiteiten zoals bewustwordingsactiviteiten omtrent schadelijke gevolgen van plastic, peuken etc.
- h. De Gemeente Schouwen-Duivenland plaatst en leegt afvalbakken van 'Doe mee, verlos de zee'.

Artikel 18 Overige inzet Gemeente Veere

De Gemeente Veere gaat uit van een zoveel mogelijk duurzaam beheer en onderhoud van het strand waaronder compostering van zeewier, inzet van alternatieve energiebronnen voor strandvoorzieningen en stimulering van ondernemers en strandbezoekers om het strand schoon te houden en werkt daarbij intensief samen met Stichting Strandexploitatie Veere.

Artikel 19 Overige inzet Gemeente Velsen

- a. De Gemeente Velsen enthousiasmeert andere gemeenten voor deelname aan een project waarin door medewerkers vanuit de Wet sociale werkvoorziening zichtbaar schoongemaakt wordt op het strand.
- b. De Gemeente Velsen scherpt in de contracten met verenigingen van strandhuisjes de regels met betrekking tot het achterlaten van zwerfafval aan.

Artikel 20 Overige inzet Gemeente Vlissingen

- a. De Gemeente Vlissingen plaatst zakjes voor uitwerpselen van honden bij het strand
- b. De Gemeente Vlissingen onderhoudt de bakken van 'Doe mee, verlos de zee'.
- c. De Gemeente Vlissingen organiseert of ondersteunt milieu-educatieve activiteiten in het kader van het milieukeurmerk 'Blauwe Vlag'.
- d. De Gemeente Vlissingen verspreidt gratis strandafvalzakjes aan strandpaviljoens en kiosken.

Artikel 21 Overige inzet Gemeente Westvoorne

- a. De Gemeente Westvoorne brengt faciliteiten aan voor gescheiden afvalinzameling op het strand.
- b. De Gemeente Westvoorne scherpt afspraken over frequentie en flexibiliteit van schoonmaken aan in de volgende beheerovereenkomst, om extra schoonmaakrondes (waar nodig) mogelijk te maken.
- c. De Gemeente Westvoorne zet zich in voor verlenging van de Quality Coast Gold Award, behoud van het keurmerk 'Blauwe Vlag' en de top 10-positie in de Schoonste strand van Nederland verkiezing.
- d. De Gemeente Westvoorne promoot het concept MyBeach bij haar strandpaviljoens.

Artikel 22 Overige inzet Stichting Strandexploitatie Noordkop

Stichting Strandexploitatie Noordkop plaatst vanaf 2015 jutbakken bij alle zeven strandopgangen. Strandbezoekers kunnen hierin aangespoeld vuil gooien.

Artikel 23 Overige inzet KIMO Nederland en België

- a. KIMO Nederland en België organiseert Het Klaslokaal; een project om kinderen uit de bovenbouw van de basisschool bewust te maken van zwerfafval.
- b. KIMO Nederland en België organiseert een reizende tentoonstelling, waarbij kinderen en volwassenen inzicht wordt gegeven in (afval in) de zeeën. Deze is jaarlijks op meerdere plaatsen in Nederland te bezichtigen.
- c. KIMO Nederland en België maakt jaarlijks 25 kilometer strand op Ameland schoon met een strandjuttersvereniging. De hoeveelheid (kilogram) en herkomst van het afval wordt hierbij gemonitord.
- d. KIMO Nederland en België is verantwoordelijk voor de uitvoering, monitoring en evaluatie van deze Green Deal (zie Artikel 34).
- e. KIMO Nederland en België agendeert de Green Deal Schone Stranden in het internationale KIMO-netwerk.

Artikel 24 Overige inzet Stichting Nederland Schoon

- a. Stichting Nederland Schoon organiseert jaarlijks de Schoonste strand van Nederland verkiezing, en stelt via haar webshop divers materiaal beschikbaar (deels tegen een vergoeding) ter ondersteuning hiervan.
- b. Stichting Nederland Schoon biedt kustgemeenten en strandpaviljoenhouders tegen een gereduceerd tarief displays van strandafvalzakken aan.
- c. Stichting Nederland Schoon is partner in de jaarlijkse Schoonste strand van Nederland verkiezing.
- d. Stichting Nederland Schoon is initiatiefnemer van Supporter van Schoon, waarmee particulieren en organisaties laten weten dat ze een schone omgeving belangrijk vinden.
- e. Stichting Nederland Schoon organiseert jaarlijks de Landelijke Opschoondag.
- f. Stichting Nederland Schoon verspreidt kennis over aanpak schone stranden via Clean Europe netwerk.

Artikel 25 Overige inzet Strand Nederland

- a. Strand Nederland organiseert jaarlijkse de Schoonste strand van Nederland verkiezing.
- b. Strand Nederland besteedt aandacht aan schone stranden in haar magazines (3 keer per jaar).
- c. Strand Nederland signaleert best practices op het gebied van schone stranden bij gemeenten en paviljoenhouders, informeert de andere leden van de regiegroep daarover en neemt die best-practices mee in haar communicatie.
- d. Strand Nederland brengt in haar contacten met de leveranciers van paviljoenhouders onder de aandacht wat zij kunnen bijdragen aan het voorkomen van zwerfafval op stranden, bijvoorbeeld door minder en slimmere verpakkingen van producten voor strandpaviljoens.
- e. Strand Nederland neemt het onderwerp 'schone stranden' mee bij de jaarlijkse organisatie van de Landelijke Kustdagen.
- f. Strand Nederland organiseert, samen met Stichting Nederland Schoon en IenM, jaarlijks minimaal eenmaal een sessie voor kennisuitwisseling over schone stranden met paviljoenhouders tijdens de Landelijke Kustdagen/beheerdersdagen.
- g. Strand Nederland neemt deel aan de kennisuitwisseling die zal worden georganiseerd voor strandbeheerders.
- h. Strand Nederland vervult bij interessante, schoon-gerelateerde innovaties desgevraagd de makel-schakelrol naar paviljoenhouders, gemeenten en leveranciers van paviljoenhouders.
- i. Strand Nederland moedigt verenigingen van paviljoenhouders aan deel te nemen aan de Green Deal Schone Stranden.
- j. Strand Nederland neemt deel aan de regiegroep die toeziet op de uitvoering van deze Green Deal.

Artikel 26 Overige inzet Vereniging van strandexploitanten Wijk aan Zee

Vereniging van strandexploitanten Wijk aan Zee zorgt ervoor dat bezoekers bij alle aangesloten strandpaviljoens een strandafvalzak mee kunnen krijgen.

Artikel 27 Inzet Simone Bontenbal

Simone Bontenbal organiseert twee keer per jaar een (vrijwillige) opruimactie op het strand van IJmuiden.

Artikel 28 Inzet Sea First Foundation

De Sea First Foundation organiseert twee schoonmaakacties per jaar in samenwerking met Seacleaners.

Artikel 29 Overige inzet Stichting De Noordzee

- a. Bij alle opruimacties stimuleert Stichting De Noordzee het gebruik van de Strandscanner app onder de deelnemers. Hiermee worden strandbezoekers op een laagdrempelige manier betrokken bij het afvalonderzoek op het strand waarmee de bewustwording over de afvalproblematiek vergroot wordt.

- b. Stichting De Noordzee voert campagnes in samenwerking met andere partijen om een aantal specifieke afvalbronnen te saneren, namelijk de top 5 van meest gevonden afvalitems; vistouwtjes (pluis), sigarettenpeuken, snoep- en snackverpakkingen, flessendoppen en ballonnen met sierlinten.

Artikel 30 Overige inzet Surfriders Foundation

- a. De Surfriders Foundation organiseert jaarlijks, in het eerste weekend van de lente, een landelijke schoonmaakactie als onderdeel van de wereldwijde campagne 'Ocean Initiatives' van het wereldwijde netwerk van Surfriders Foundation.
- b. De Surfriders Foundation, organiseert en faciliteert jaarlijks langs de gehele Nederlandse kust vrijwillige opruimacties.

Artikel 31 Overige inzet Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland

De Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland draagt na haar jaarlijkse federatiewedstrijd zorg voor het schoon achterlaten van het strand, waarbij al het zwerfafval wordt opgeruimd, ook als dit afval door derden is achtergelaten.

Artikel 32 Overige inzet NFN

- a. De NFN zoekt vaste vrijwilligers die bereid zijn om op vrijwillige basis contactpersoon te zijn voor het betreffende naaktstrand. Zij kunnen een controlerende functie vervullen;
- b. De NFN zoekt de samenwerking met paviljoenhouders op naaktstranden om samen recreanten voor te lichten en het strand schoon te houden;

Inzet en acties van de Rijksoverheid

Artikel 33 Inzet Rijksoverheid

- a. IenM borgt het kennisaanbod onder andere het ontwikkelen en ontsluiten van een 'menukaart' met mogelijke maatregelen en bijbehorende handreikingen en plaatsing van kennisdocumenten op de kenniswijzer zwerfafval en de kennisuitwisseling onder andere door het organiseren van workshops waarin kustgemeenten en paviljoenhouders ervaringen delen. Daarnaast draagt ze actief bij aan de kennisontwikkeling onder andere het uitvoeren van pilots om effect en haalbaarheid van nieuwe maatregelen te toetsen op het gebied van schone stranden. De Rijksoverheid zet hiervoor kennis en ervaring in vanuit de dienst Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving. Zo nodig worden derden ingeschakeld.
- b. De Rijksoverheid spant zich samen met KIMO Nederland en België in om ook andere partijen, bijvoorbeeld lokale overheden, bij de Green Deal Schone Stranden te betrekken.
- c. De Rijksoverheid agendaert de Green Deal Schone Stranden in relevante internationale gremia, zodat de acties die in deze Deal zijn afgesproken internationaal onder de aandacht worden gebracht
- d. IenM stelt een jaarlijkse financiële bijdrage beschikbaar aan KIMO Nederland en België, waarmee deze de centrale coördinatie, monitoring en evaluatie van de Green Deal Schone Stranden zal uitvoeren.
- e. IenM realiseert een online platform of laat dit door een derde partij doen.

Uitvoering

Artikel 34 Uitvoering

- a. KIMO Nederland en België wordt belast met de uitvoering van deze Green Deal.
- b. KIMO Nederland en België onderhoudt contact met partijen, monitort de uitvoering van de vastgelegde acties en spreekt elke twee jaar vervolgacties met partijen af.
- c. Binnen twee weken na ondertekening van deze Green Deal wordt door de hieronder genoemde partijen een regiegroep opgericht, die toeziet op de uitvoering van deze Green Deal. Hiertoe komt de regiegroep twee keer per jaar bijeen. De deelnemers van de regiegroep zijn Strand Nederland, Stichting KMKV, Stichting Nederland Schoon, Stichting de Noordzee en KIMO Nederland en België. KIMO is penvoerder en stelt een jaarverslag op.
- d. Partijen machtigen de regiegroep om toestemming te geven over de toetreding van nieuwe partijen (zie Artikel 33).

Slotbepalingen

Artikel 35 Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 36 Wijzigingen

- a. Elke partij kan de andere partijen schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle partijen.
- b. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een partij de wens daartoe aan de andere partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
- c. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan de Green Deal gehecht.

Artikel 37 Evaluatie

- a. KIMO Nederland en België evalueert de uitvoering en werking van deze Green Deal vóór 01-01-2017 en twee jaar later weer.
- b. De hoofdlijnen van de Green Deal worden opgenomen in het ontwerp KRM-programma van Maatregelen en ter inzage gelegd voor het publiek. De uitkomsten daarvan worden meegenomen bij de eerste evaluatie van deze Green Deal in 2015 en verwerkt in het definitieve KRM-programma van Maatregelen.

Artikel 38 Toetreding van nieuwe partijen

- a. Er kunnen nieuwe partijen toetreden tot deze Green Deal.
- b. Een nieuwe partij maakt haar verzoek tot toetreding bekend aan KIMO Nederland en België, die het verzoek inbrengt bij de regiegroep. Zodra de regiegroep schriftelijk heeft ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van deze Green Deal en gelden voor die partij de voor haar uit deze Green Deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
- c. Het verzoek tot toetreding en de verklaring tot instemming worden als bijlage aan deze Green Deal gehecht.

Artikel 39 Opzegging

Elke partij kan deze Green Deal (te allen tijde) met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden schriftelijk opzeggen.

Artikel 40 Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Green Deal niet in rechte afdwingbaar is.

Artikel 41 Inwerkingtreding

- a. Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en loopt tot en met 2020.
- b. Partijen nemen de uitvoering van alle in deze Green Deal genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand.

Artikel 42 Openbaarmaking

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, onder andere in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Artikel 43 Citeertitel

Deze Green Deal kan worden aangehaald als de 'Green Deal Schone Stranden'.

**Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te IJmuiden op
20 november 2014**

Minister van Economische Zaken,

.....
H.G.J. Kamp

Minister van Infrastructuur en Milieu,

.....
M.H. Schultz van Haegen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

.....
W.J. Mansveld

Gemeente Ameland, vertegenwoordigd door haar
wethouder,

.....
W.F. Bakema

Gemeente Castricum, vertegenwoordigd door haar
wethouder,

.....
L. van Schoonhoven

Gemeente Beverwijk, vertegenwoordigd door haar
wethouder,

.....
C. van Weel

Gemeente Goeree-Overflakkee, vertegenwoordigd door
haar wethouder,

.....
A.C.J. van den Vlucht

Gemeente Bloemendaal, vertegenwoordigd door haar
wethouder,

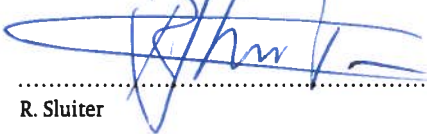

.....
M. de Rooij

Gemeente Den Haag, vertegenwoordigd door haar
waarnemend havenmeester,

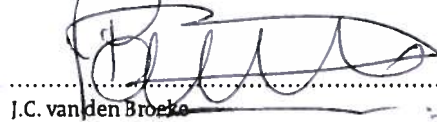

.....
M. Meinster

Gemeente Harlingen, vertegenwoordigd door haar burgemeester,

.....
R. Sluiter

Gemeente Veere, vertegenwoordigd door haar medewerker afdeling ruimtelijke ordening,

.....
J.C. van den Broeke

Gemeente Heemskerk, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
A. van Dijk

Gemeente Velsen, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
R. te Beest

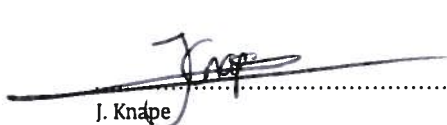
Gemeente Den Helder, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
J. van Dongen

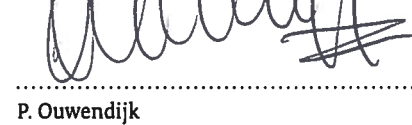
Gemeente Vlissingen, vertegenwoordigd door haar beleidsmedewerker,

.....
N. Heerkens

Gemeente Katwijk, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
J. Knape

Gemeente Westland, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
P. Ouwendijk

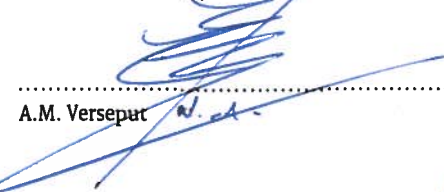
Gemeente Noord-Beveland, vertegenwoordigd door,

.....
M.A. FRANZEL
WVD. BURGEMEESTER

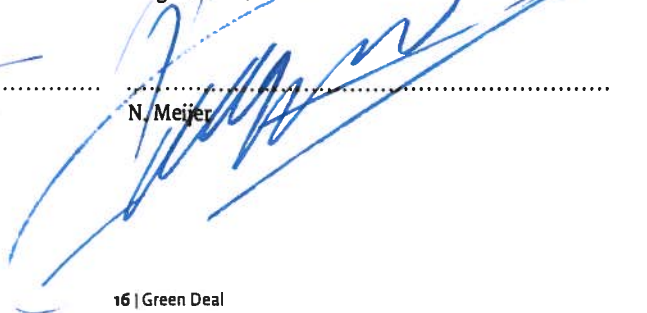
Gemeente Westvoorne, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
I. van Bijsterveld

Gemeente Schouwen-Duiveland, vertegenwoordigd door haar wethouder,

.....
A.M. Verseput

Gemeente Zandvoort, vertegenwoordigd door haar burgemeester,

.....
N. Meijer

Complete Dienstverlening BV, vertegenwoordigd door haar organisator,

.....
S. van der Stee

Stichting Strandexploitatie Veere, vertegenwoordigd door haar directeur,

.....
L. Franssen

Stichting Nederland Schoon, vertegenwoordigd door haar directeur,

.....
H. van Zuijphen

Strandexploitatie Banjaardstrand, vertegenwoordigd door haar medefirmant,

.....
F. van Halst

Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit, vertegenwoordigd door haar voorzitter,

.....
E. van Dijk

Vereniging van Strandexploitanten Wijk aan Zee, vertegenwoordigd door haar voorzitter,

.....
J. van Son

Stichting De Noordzee, vertegenwoordigd door haar directeur,

.....
E. Leermans

Mevrouw Simone Bontenbal, vertegenwoordigd door,

.....
S. Bontenbal

KIMO Nederland en België, vertegenwoordigd door haar secretaris,

.....
B. Veerman

Stichting SFE Chapter Holland, vertegenwoordigd door haar voorzitter,

.....
V. Balk

Stichting Strandexploitatie Noordkop, vertegenwoordigd door haar voorzitter,

.....
J. Roelofsen

JT International Company BV, vertegenwoordigd door haar directeur,

.....
M.F. Griffiths

**Hengelsportfederatie Sportvisserij MidWest Nederland,
vertegenwoordigd door haar hoofdbestuurlid,**

.....
L. Oudshoorn

**Sea First Foundation vertegenwoordigd door haar
voorzitter,**

.....
C. Hesterman

**NFN Belangenorganisatie voor naakt recreanten,
vertegenwoordigd door bestuurslid,**

.....
E. Klein